

Čtvrtá ukázka (skica): Druhý díl Chaos, kapitola PERSPEKTIVY, ROK 1982

Úvod:

Tento příběh si neklade za cíl, seznámit vás přesně s dobou, která kdyby nebyla, tak je vše jinak a kolem máme více radosti. Proto ani důrazně nelpím na doslovném užití dobových názvů. Kde v textu má být například správně příslušník VB, používám slovo policajt tak, jak nám to stejně lezlo vždycky z huby, ačkoliv samotné slovo policie dlouhé roky neexistovalo. Totéž se týká fízlů a práškačů, gum a všech těch jejich hierarchií a složek, kterých bylo tolik, že se mi i po všech těch letech protivilo hledat přesné názvy. Slovo sovětský jsem se snažil vypudit ven, jakoby nikdy neexistovalo, protože o totéž jsme se snažili i tehdy. To samé lze říci o dalších reáliích spojených s těmi lety. Zbylá fakta jsou pravdivá, jména smyšlená.

SMART'S GENERATION

Jak bych se Vám představil? Bylo mi sotva patnáct a říkali mi Smart.

Dostojevskij? Když jsem dočítal Běsy, tak jsem byl docela rád, že to už skončilo. Vážně jsem měl podezřelé obavy, že se v tom nudném letním hicu z autora upeču soucitem. Co mám ještě dodat k tomu, že tam, kde Stavrogin se zpovědí končil, já jsem začínal. Taky mi i sám Dostojevskij, když jsem se s ním později bavil – počkat, jak to celé vlastně bylo..

Fjodore, Míšo.., koktal jsem, nevěda jak vyjádřit ohleduplně, co jsem měl na srdci, abych ho náhodou neurazil, až jsem to prostě na něj rovnou vybalil: k těm tvym Běsum, viš. Ty to maš take mělke všechno, viš. Kde nic, tu nic – občas. Ty, a to mi pověz, Vy jste tam fakt u vas vubec nemrdali?, to je mi dost nepochopitelné. Ani u Anny Kareniny si nejsem jistý, ale to už není tvoje.

A nic víc jsem se ho už neptal a pak už jsme se jen oba spokojeně řehtali. Ale najednou zase zvážněl, vzal si slovo a osobně mi vysvětlil, že polovinu věcí nedokončil, jak by opravdu chtěl.

"Ostatně, nikdy jsem si toho pamfletu výrazně nevážil, podotkl jen tak mimoděk k Běsum. Tloukl jsem zbytečně velkým kladivem mrtvé modly", povzdechl si, "aniž bych vzal v potaz, že svobodná vůle je anomálií v rozporu s přírodou a jejími zákony. Pojal jsem lidský život bez Boha jako nezbytně povinnou metafyzickou tragédii, přitom i bohové se rozkládají", dodal nakonec s úsměvem. Jo, a ještě pořád trval na tom, že mám všem vyřídit jeho pozdrav! Ale takový ten pravý ruský srdečný pozdrav, co znají jen tam na vesnici mezi prostým lidem a vychází přímo od srdce, trval na svém. "Dar od Boha", doplnil ještě a už do mě ládoval další vodku.

A Kafka? Ten to taky mohl dopsat. Bylo toho ještě přece tolik co doříct, kroutil jsem s nepochopením hlavou, když jsem smutně pročítal doslov a všechny ty nudné literární rešerše, které vznikly až potom a byly volně k dosažení obyčejnému středoškolskému studentovi.

Slyším ho jako dnes: jak Vám mám vysvětlit podstatu Zámku? Vždyť celé vyústění je už zcela jasně formulované v pokračování jiného příběhu s názvem Proměna, naléhal na nakladatele mladý Franz, zatímco já jsem ho chytil za rameno a táhl pryč. Pojd'-dnes už jsi ožralý, říkám mu už před hodinou v hospodě, ale on se jako natruc zastaví k nakladateli!, honí se mi hlavou, zatímco ho beru ven. Ještě na odchodu, ale pohledem pořád obrácený k nakladateli pokračoval: to bude fakt na trhu dobrý business, trval zaníceně s cizorodě americkým přízvukem na svém. Vědom si faktu, že okamžité zveřejnění jeho zápisků by mělo zdrcující dopad na kariéru v pojišťovně, kterou by pravděpodobně mohl úplně zabalit. Akorát mi výpočtem kabala řekla, že se toho vývaru už nedožiju, uniklo smířenému Franzovi ještě navíc jakoby mimoděk s přímo židovským smyslem pro preciznost v interpretaci významu čísel, načež si ihned po vyhazovu od nakladatele, nevěřicně kroucící hlavou nad nápady přece vzdělaného právníka, zapsal na kus papíru: K! To je konečně ono, jásal! Hlavně, abych to do zítřka nezkomolil, uzavřel své krátké dilema a jako osvícený novou myšlenkou se obrátil rovnou ke mně: Smarte – moje zaměstnání je pro mne nesnesitelné, protože odporuje mému jedinému povolání a tím je literatura, podotkl a mrkl na mě významně okem. Jo, a ten výtisk Procesu co máš, je cenzurovaný, poradil mi ještě.

Takže to byla pravda, když jsem slyšel, že v přeložených verzích jsou prý škrty, které neprošly cenzurou. Nejtvrdí části, říkalo se. No tak jsem sáhl do starých překladů z první republiky, (co nebyly zrovna po ruce..), abych měl opravdový plnohodnotný originál z doby, kdy zasviněná cenzura neexistovala a hltám ty příběhy rovnou znova, abych odhalil místa, která v pozdějším překladu chybí. S vytříbenou pozorností promyslím každý odebraný cenzurovaný kus textu a odmítavě podruhé kroutím hlavou. Oni to nedopsali -, Eh, co na tom!, mávám s povzdechem rukou.

Pro útěchu si občas skočíme ke Klímovi. Je dost pravděpodobné, že nás to oživí o jeho literární postavu Genora v jeho živé, aktuální a rovnou dodejme, životní formě. Začněme třeba jeho podařeným citátem: „Co bude as dnes k obědu? - Eh, stát to bude jako tak za hovno! Či snad proboha budu muset žrát zas ty její sračky? Eh, co na tom! Skočil jsem psu, čtrnáct dní chciplému, s plotu na břicho, on se vyblil, já to ochutnal - a bylo to na mou duši lepší než sračky, které ona ukuchtí...“

Jak říkám, bylo mi sotva patnáct, Husák s Brežněvem na každém rohu, psal se rok 1980 a říkali mi Smart.

And you know what?

Who gives a fuck.

PERSPEKTIVY, ROK 1982

Scéna: nabouraný byt Obvodního podniku bytového hospodářství hlavního města Prahy - objektu určeného k demolici. V bytě na zemi matrace a staré skříňky. Na nich pohodlně rozložení: Smart, Parasol, Eva a Jana. Z kazeťáku se line hudba. Parasol jako jediný hulí trávu a vede diskusi:

No řekni, čím bys tak chtěl být, obrátil se napůl zhulený Parasol na Smarta. Třeba já mám spoustu nápadů a faktem je, že v některých věcech jsem opravdu nedostižný. Jen o ně nějak není kurva zájem. Nikoho nebere, jak skvěle umím třeba zavázat oiky, podotkl se skepsí Parasol.

Hele, já to mám jasné, já chci být provazolezcem, vyhrkl ze sebe Smart, který s ohledem na Parasolův stav nacházel slušnou logickou paralelu mezi tkaničkou na boty a provazolezcem. Vzápětí se ale Smart vážně zamyslel. Ať totiž pátral, jak mohl, provazolezce žádného neznal. Ale koneckonců proč ne? Jezdit s cirkusem, chodit po laně. Občas nějaká ta zastávka. Do toho muzika.

Jo, provazolezec by šel, prohlásil odhodlaně. To ladí s mým cílem být rocková hvězda. Cirkusová rocková show a provazolezectví jsou obory, za které se prostě nemusíš stydět, že makáš v práci a uvědoměle přispíváš na režim, ve kterém musíme žít, rozumíš.

Parasol ho vyslechl, potáhl si znova a asi po půl roce vypustil dým z plic. Čas se mu zhmotnil. Ten provazolezec by nebyl špatný, poznamenal.

Smart pokračoval: Provazolezectví a jiné čáry. Tak by zněl hrdý nápis provedený ve stylu starého švabachového písma plného zbytečných kudrlinek a okras, nechal se unést svými nápady. Ale nápis kde?, blesklo mu hlavou. Soukromé firmy neexistují, na kancelář by to nebylo, co tak třeba na plakátech. Jako nápad to není špatné, ale neprošlo by to.

Hele Parasol, čarování bolševici nepodporují, zamítl svůj nápad rezolutně Smart. Kouzelníkům tady pšenka nekvete. To asi nepůjde tak lehce. S tím čarováním to nepude, soudruhu, zamečel na Parasola napůl ženským hlasem stejně, jako ta kráva z posudkové komise. V duchu si představil sám sebe, jak žádá PKO o povolení. Ti by chtěli určitě nějaké amatérské zkoušky. Vize provazolezce a kouzelníka se začala zvolna rozplývat, jak narážel na neuskutečnitelné, nicméně nutné detaily.

Parasole, to fakt můžem zabalit, propadl Smart trdomyslnosti. Je to k nevíře, ale tady každá dobrá myšlenka ztroskotá na detailech, jakmile se ji usmyslíš uvést do reality. Nezbyvá nám, než vymyslet něco jiného. Nemá smysl se upírat k nemožným věcem.

Parasol pokýval hlavou, potáhl si znovu a zamyslel se. Z kazeťáku se linuli Stooges, Now I wanna be your dog. Iggy se Stoogies tepal rytmus neúnavně jako kladivo.

<https://www.youtube.com/watch?v=BJlqnXTgg8I>

Parasol se pohodlně rozvalil na matraci a vychutnával svého jointa. Mlčení bylo dokonalé. Co jim tady vlastně zbývá? Po tom posledním koncertu jim zkušebnu zamkli a je vyhodili, aparáty i nástroje jsou tam a není se kam dovolat spravedlnosti. Kapela se rozpadla. Na podzim jsou odvody. Znova se

zamyslel nad neustále oživovaným plánem emigrace. Na dlouhou dobu se odpoutal od reality, aby upadl do svého oblíbeného vysněného vzorce. Tenhle způsob emigrace mu naprosto vyhovoval, zmizel si do svého světa a starosti nechal ostatním tam, kde zůstalo tělo. Mysl se uvolnila. Pořád se jako nejvábívejší jevila varianta to tady prostě zabalit a zmizet za čáru. Tam konečně uskuteční všechny své sny. Jasná věc, přemýšlel. Mělo to celé jen několik detailů, které musel překonat. Byly to detaily, o kterých věděl a ty další, které si neuvědomoval.

Detail první: jak se dostat za čáru i s Janou. Teoreticky existovala spousta riskantních způsobů, jak zdrhnout. Pokud by šlo pouze o něj samotného, nebránil by se i dobrodružným variantám pěšky přes hranici. Prostě se probít přes čáru – kdo s koho. S Janou to však musela být jistota, což zužovalo výběr na jedinou přijatelnou volbu: dovolená s Čedokem. Relativně oficiální způsob, jak to tady zabalit.

Detail druhý: když přes Čedok, tak kde na to vzít prachy? Jugoslávie by přišla aspoň na 14 tisíc, což byla pro Parasola naprosto nedostupná suma. Usmál se v duchu a sáhl na naditou boční kapsu kožené bundy.

Detail třetí: jak všechno provést, když pořád leží zhulený. Tolik sebereflexe, aby tento detail byl schopný definovat, už Parasol ale neměl.

Minuty tíživého ticha ubíhaly jedna za druhou.

Hele Parasole, už jsi dávno nic neřekl, co takhle něco přihodit do placu, vyrušil ho z klidného dumání Smart.

Všechno stojí za hovno, shrnul to Parasol rázně, jasně a bez dlouhého přemýšlení.

To jsi celý ty, jediné na co se zmůžeš. Místo aby sis užíval, tak se užíráš splínem, vytkl mu Smart.

Já se neužívám splínem, kontroval Parasol. Říkám, že všechno stojí za hovno. To není splín, ale konstatování. Pokud se ti v těch kanálich tady líbí, můžeš být klidně spokojený. Tohle nemá nic společného se splínem. Je to střízlivé hodnocení situace, jak ji vidím já. Chtěl si po mně, abych něco kurva, přihodil, tak ti říkám, co si myslím. Ptal ses, odpovídám. Ale jestli tě to zneklidňuje, tak mě příště nevyčítej, že jsem dlouho nic neřekl. A jestli chceš slyšet něco hezkého, tak si kup Vlastu a nalistuj rubriku pro ženy v domácnosti. Nebo si běž vypůjčit z knihovny...

Parasole, nejde o to, co chci slyšet, ale to kolem sebe nevidíš nic aspoň trochu pozitivního? Co tě vede k tomu, aby ses pořád jen hrabal ve splínech?

Asi moje jasnozřivost.

Nemusíš být žádný génius, abys to takto zhodnotil, ale buď konkrétní, nedal se Smart.

Tak ty chceš vědět, co mě kurva vede k tomu, že to tu stojí za hovno? No jestli to neumíš odhalit sám, tak poslouchej Parasola, co ti poví:

Nejde o to, že bych to neviděl, ale..

Ted' nech zase mluvit mě, přeručí ho rázně Parasol a pokračuje: představ si, že máš kopy peněz. Kolik chceš. Třeba jsi udělal banku tvých snů, SBČS nebo poštu, nebo nějaké jiné rito, rozumíš. Máš peněz jak šlupek, víc než můžeš utratit a místo toho, aby sis užíval, pomažeš na vojnu, protože doktor tě povolá. Abstrahujme ale od mého vlastního palčivého problému. I když máš náhodou po vojně, jsou ti ty prachy tak akorát na vyližprdel, protože nikam nemůžeš. Máš jako na kontě pět milionů korun a nemůžeš je ani uložit do banky, protože by ti je znárodnili. Tak se jdeš postavit do řady k Čedoku, vezmeš si spacák a přes noc zkoušíš vystát zájezd ven za čáru na 14 dnů, abys mohl zdrhnout. A žádáš zaměstnavatele o dovolenou. A komisi předkládáš lísteček s žádostí o vycestování do kapitalistické ciziny. A šéf tě nepustí, protože už patnáct let splácí zasraných 120 tisíc půjčky na barák a deset roků na dovolené nebyl. A má to vypočtené, že až mu bude 60 tak to zaplatí. Už to chápeš, v čem je to na hovno? Ani je nemáš kde utratit. Ty vole, v této púlce světa nejsou ani herny ani kasína. Kde jsme se to narodili? Tady peníze nemají hodnotu peněz. A když už tohle všechno teda pomineš a rozhodneš se nikam nejít a jen tak si lebedit doma a nedělat jako vůbec nic, dát si pořádný voraz a jen tak si užívat, odsoudí tě za příživu, protože nemáš v občance razítko zaměstnavatele a neprokážeš legální příjem. Milionář je příživníkem.

Ty to vidíš všechno moc černě, Parasole. To jsou hypotézy. Nemusíš se hnedka užírat problémy milionářů, uklidňuje ho Smart.

Hovno černě, schválně mi řekni, jak jinak bych to měl podle tebe vidět. Každý, kdo jim nežere z ruky je tady prostě potenciální zločinec. Můžeš být dobrý jak je to jen možné, ale bez rudé knížky jsi

akorát kus lejna. Velké nic bez historie i budoucnosti. Jedna podělaná nula. Fízlové tě můžou sebrat na ulici kdykoli se jim zlíbí jen proto, že vypadáš jinak. Cestovat není kam, hnijem tady za ostnatým drátem a nesmíme vůbec nic. Jediné co můžeš, tak se potichu upracovat, vole. A to ještě jen způsobem, který je povolený. Protože kdyby tě náhodou jako třeba bavilo malovat, nebo hrát na kytaru, klavír, tančit buto, chodit po laně nebo co já vím co ještě, stejně se najde nějaký rudý kádrovák, co tě doporučí na úkol, který momentálně potřebuje společnost. Něco jako že tě postaví ke kalandru nebo pošlou do válcoven. To se pak můžeš uválcovat. Baví tě válcovat?

Jestli mě baví válcovat?

Jo, přesně. Ptám se, jestli tě baví válcovat, trvá na svém Parasol.

Nikdy jsem nad tím nepřemýšlel.

No to si teda hezky rychle rozmysli.

A to myslíš jako ženské? Ty bych klidně válcova.

Kdo tady mluví o ženských, osle. Myslím železárny. Válcovny plechu. Bum, bum, vole.

Hele s plechem já nechci mít nic společného, z toho mě vynech.

Ale nikdo se tě neptá, co chceš nebo nechceš, já chci vědět, jestli tě baví válcovat.

Nikdy jsem neválcova, tak jak to mám vědět.

Ale předpokládám, že si umíš představit jaké to je, stát u mašiny, která za obrovského randálu šrotuje rozžhavenou hroudu železa na nějaký nekonečný flák, co jede do lisu a tam z toho udělají placku a... Parasol mimikou celého těla předvádí drčení té hmoty, zatímco Eva s Janou propuknou v smích.

No dobře, tak to zkrát, asi mě nebaví válcovat, rezignuje Smart. Víš, že mám hudební sluch.

No vidíš a jsme u toho!, já sá Parasol, povzbuzený všeobecným veselím.

U čeho?

Nebaví tě válcovat a ještě se oháníš hudebním sluchem.

A co je na tom špatného? Mám svůj sen, že budu rocková hvězda, říká hrdě Smart.

Ale vždyť to je přesně ono. Ty jsi zralý na válcovny plechu.

Parasole, ty ses opravdu zbláznil. Nikdo mě nikdy nedonutí válcovat plech.

Parasol si obřadně potáhl ze svého jointa, vypustil mračna kouře a pokračoval: Ale o tom to celé je, nikdo se tě nebude ptát! Prostě jednoho dne nějakí magoři od statistiky, vyškolení na to národohospodářské plánování, co si myslí, že rozumí číslům a grafům zjistí, že společnost má deficit v oboru válcíř plechu a protože to je samo sebou perspektivní obor, tak ty jejich mozky dají dohromady a budou přemýšlet, čím to je. A na základě několikaletého výzkumu přijdou k fundovanému závěru, že tato strategická národohospodářská profese potřebuje náležitě posílit, když průměrný věk válcíře je 53 let a důvod odchodu do důchodu infarkt. A tak udělají nový výzkum, podpořený, vole, těma jejich estébáckýma prognózama, aby zjistili ideální profil takového týpka, co by měl nejlepší výsledky v tom válcování, a co mu vlastně chybí k uspokojení, když jim tam nikdo z mladých dobrovolně neleze. A jak tomu opravdu věří, přijdou na to, že nejlepší válcíři se rekrutují z řad jedinců s hudebním sluchem a smyslem pro rytmus. Ti potom jako naslouchají tomu bortění té rozžhavené masy a přirozeně odliší vysokofrekvenční tóny, které určí nejlepší moment zpracování pro kvalitu plechu. Zároveň z rytmického chodu stroje poznají ideální stav seřízení. No a to bude tvůj konec, protože rockový muzikant s hudebním sluchem a smyslem pro rytmus bude ideální kandidát. A na ty se pak zaměří. To nemluvím o tom, že ještě ušetří na ucpávkách do uší, protože ti nevdá randál.

Na tom něco je, poddává se Smart.

To si piš, že na tom něco je. Konec rock' n' rollu ve východním bloku. A to je právě ono. Ty máš svůj sen a ten si můžeš strčit akorát tak do prdele. Zatlučou ti ho do ní jako klín těma jejich prognózama, ať chceš nebo ne. Jo, jo – Smart, který si chce žít svůj sen!, vyprskl Parasol do veselého chechotu – tak to ti vřele doporučuji zkusit to raději někde doma za zavřenými dveřmi, aby tě nikdo neviděl. Protože sny nám bolševik dávno sebral. Copak to nechápeš? Tady, vole, nemá perspektivu vůbec nic. My nemáme už ani vlastní sny, nechal se unést zhulený Parasol.

Tak tady už přeháníš, poznamenal Smart. Já mám těch svých dost a dost.

No tak nám o nich něco pověz, ať víme, co se ti honí hlavou, vybídl ho Parasol.

Jasně, to není špatný nápad, přidala se se smíchem Eva s Janou.

Pověz mi, Smarte, jaké jsou tvé sny?, chopila se iniciativy Eva a zahleděla se mu vyzývavě s úsměvem zpříma do očí. Na moment tak zůstali, zatímco jeden druhého měřil mlčky hlubokým pohledem. Třeba já bych chtěla být zpěvačkou, pokračovala vyzývavě Eva. Být prostě někým, kdo rozdává hudbu a přitom cestuje po světě, víš?

Opravdu - opravdu to chceš vidět, Evo?, vyhrkl ze sebe málem vylekaně Smart. Můj svět je ale jiný!, poznamenal ještě téměř varovným hlasem.

To víš, že to chceme vědět, povzbuzoval ho bodře Parasol.

Ale Smart jakoby ostatní nevnímal, očima se vpíjel do Evy, ta se pohledem zavrtávala do něj, načež mu napůl pobaveně, napůl svůdně jistým hlasem odvětila: Ano, Smarte, chci.

Dobře, ať je po tvojem, potvrdil téměř omluvně Smart vážným hlasem, vzal Evu kolem ramen, ta se mu uvelebila pohodlně na rameni, načež se hlavou obrátil na Parasola s Janou a vážný výraz jeho tváře zase zmizel. OK, OK., pokračoval původním rozšafným tónem, přece víte, že chci být rocková hvězda, ne?

Aha, podotkl vítězně Parasol. Punková rocková hvězda v socialistickém československu? Tak to počkej, schválně počkej. Parasol se začal hrabat v kupě papírů a novin, až vytáhl zažloutlý výtisk Rudého Práva r roku 1976. Tady to máš černé na bílém, co tě čeká. Jen to bylo o generaci dřív, mával mu před očima článkem s názvem: Odsouzení výtržníků, který vyšel krátce po vykonstruovaném procesu a následném odsouzení členů The Plastic People of the Universe. Potom následoval Atentát na kulturu, pokračuje Parasol, načež prudce změnil hlas: tomu přece nemůžeme poskytnout povolení pro veřejné vystupování. No ty nám tu, soudruhu, buduješ antispolečnost s novými normami hodnot!, kvičí Parasol a zajíká se smíchy. Hele, tohle si přečti znova a znova, obrací se na Smarta. Tady ti, vole, zředí ten tvůj sen na rockovou baladu s povinně veselým koncem, protože u nás se smutek nenosí, a rovnou pokračuje skřehotavým hlasem ženské z posudkové komise: všeho s mírou soudruhu Kaucký. I toho smutku už bylo dost. Na začátku ten smutek úplně stačil, pesimisty tady nepotřebujeme. Rockovou hvězdou sice nebudeš, ale když máš sklony i k poezii, měli bychom pro tebe perspektivní uplatnění ve válcovných plechu. Takže zaříd', ať má ta tvoje balada hezký konec, nebo to nepovolíme ani jako básničku, pokračoval Parasol v parodii, kterou začal před chvílí Smart.

Ale to už znám a sere mě to taky ale...

Tebe to jen sere, ale nic proti tomu neděláš. Sedíš na řiti a necháš si kurvit svůj život nějakou bolševickou luzou. A to tehdy v sedmdesátých letech aspoň chvíli žili v době, kdy to trochu šlo, protože si pamatovali, co bylo před šedesátým osmým, než nás obsadili rusáci s tankama. Mohli si aspoň nalhávat, že to jednou bude lepší. Ale teď? Já, kdybych uměl voodoo, tak je rozpíchám špendlíkem jako jehelníček.

Ale Parasole, moc to prožíváš.

Abych neprožíval, když nás potom všechny vykopli ze zkušebny jako nějaký svrab. Ani nám nedovolili si vzít aparáty. Naše vlastní věci. Jsme, vole, rocková skupina, která nemůže ani zkoušet! Která si ani nemá kde žádat o naše ukradené věci!

No dobře, ale..., chtěl mu Smart vysvětlit, že své věci už mají zpátky, protože si je ukradli zpět a znovu zkoušejí jinde a dokonce vyjednávají první tajné koncerty a že by se měl sám sebrat a dát dohromady, vrátit se za nimi a skončit s tím svinstvím a...

Žádné ale, chtěl jsi slyšet, co tu stojí za hovno, tak ti to říkám. Ale ty jsi fakt tak dobrý akorát na válcování plechu, trvá na svém Parasol, aniž by Smarta nechal domluvit. Nemáš ani na to, abys pochopil, že tu všechno, ale úplně všechno kolem je jedna velká, totální sračka. Rudá asfaltová hmota gigantického maelstormu v jehož pomalém, hustém víru se postupně všichni proměníme v hnědou nechutnou tekutinu a spláchně nás to do velké výlevky. A jak tam padáme, tak ještě jeden na druhého bonzujem, nechal se unést evidentně zhulený Parasol svými představami, až se v těch sračkách začal málem topit sám. Rukama rozhazoval a lapal po dechu, jak se snažil domnělým plaváním dostat ven z toho víru, až Eva s Janou vyprskly obě smíchy znova.

Teď už zase přeháníš, pokračoval Smart. Kdyby se to sralo, jak to popisuješ, tak přece pořád ještě zbývá možnost to tu zavěsit na hák a zmizet za čáru.

No a jsme zase u toho, poznamenal suše Parasol, jakoby se potvrdilo, co právě řekl.

U čeho?

Jediné na co jsi přišel, je utéct. Protože když se chceš tady svobodně realizovat, tak prostě zákonitě narazíš na to, že to není možné. A řešením má být emigrace. To ale potvrzuje moje tvrzení, že tu všechno, ale úplně všechno stojí za hovno. Protože ať zabereš, za který konec chceš, vždycky se na tebe vylije kýbl sraček. A ti zkurvení bolševici už na to spoléhají, rádi tě za ty hranice vykopnou, když už moc vyskakuješ, aby se zbavili odporu. Je to jejich taktika. Představ si, že by jim někdo ukázal totéž co oni v únoru 48. Stejnou kartou. Nafasovat samopaly a jdem do ulic.

Jo, pěkné, a jak to jako chceš udělat?

No to nevím, to kurva fakt nevím. Protože tady je všechno naruby. Myslím, že nejlepší bude, když se naučíš válcovat, odpovídá tvrdohlavě Parasol.

Co máš, do prdele, pořád s tím válčováním?

No to je totiž radost, kterou ti nikdo nevezme, rozzáří se Parasol širokým úsměvem ve tváři nad svým dalším závěrem. Stačí se jen tajně naučit to mít rád mladej, doporučuje Smartovi s vážným obličejem hlasem odborového náboráře.

A jiné radosti jako neznáš? To je mi tě líto. Jano, nezanedbáváš ho trochu?, otočil se Smart se smíchem na Janu.

Nejde o to, že bych je neznal, stojí si tvrdošjně za svým Parasol. Ty jsi snad z jiné planety, rozčiluje se na Smarta. Jde o to, že když máš svůj sen a pokoušíš se ho realizovat, můžeš se dostat do válcoven plechu. Protože stát tě tam potřebuje. Protože stát je tvůj podělaný fotr, který ti řekne a nadiktuje, co bude pro tebe nejlepší. A nepomůže ti vůbec nic. Ani prachy.

Prachy ti pomůžou.

Hovno pomůžou, nic neznamenaají.

Každého ohnou.

Copak ty to nechápeš, že na té zasrané elementární úrovni ti třeba jednou, dvakrát píchnou, to jo. Ale systém je nastavený tak, abys neměl šanci. Takže jsme zpátky tam, kde jsme byli. No Future naživo, posteskl si Parasol.

A kde jsme vlastně byli?

No začali jsme přece u toho, že tu všechno stojí za hovno!, rozohnil se Parasol. Nic tady nemá budoucnost, ani prachy ti nepomůžou. No vezmi si ten paradox, že se všema těma milionama nemáš kam jít. Protože bolševici ti je znárodní a za čarou neplatí. Nikdo ti je v takovém objemu nevymění. Představ si třeba mít namísto toho takové dolary. Ty platí všude ve světě. Takže v Americe se vyplatí je vydělat, protože s těma dolarama můžeš třeba i do Senegalu a tam ti je vymění a jsi bohatý v jejich měně, ale co s československou socialistickou korunou?

To je fakt. Nic.

No jasně že to je fakt, triumfuje vítězoslavně Parasol. Tady vole, nemá smysl vůbec nic. Jak říkám, No Future, že by se Pistols z toho posrali, ti by mohli hrát akorát unplugged po bytech tajně folk. To by Johnny Rotten jásal, Anarchy in the CS na španělku s rumbakoulemi, uchechl se Parasol.

Ale Parasole, nesmíš to No Future brát tak vážně, namítá Smart.

Jak nebrat vážně! To mě má všechno kolem nechat chladným? To si mám jako nechat všechno líbit? Já do toho jdu naplno, Smarte. Na doraz, jako Johnny!

Jen si dej bacha, ať neskončíš jako Sid, poznamenal varovně Smart s odkazem na Sida Viciouse, člena punkových Sex Pistols, který zemřel 2.2.1979 na předávkování drogami ve 21 letech. Mimochodem, myslíš toho Johnnyho, co v komerční reklamě pro televizi kupuje máslo značky country life, protože chutná nejlépe?, It's about great butter!, (Je to o skvělém másle!) zanotuje zvesela Smart a dodá: ostatně ta reklama na máslo se mu fakt povedla!, klobouk dolů, pronáší uznale.

Smarte ty jsi snad z jiného světa, myslím Johnnyho Rottena ze Sex Pistols, alias Johna Lydona přece! Ne nějakého profláklého blbce z reklamky! Kde na ty svoje nesmysly chodíš? Já se nevyznám v hercích! A nevím, o kom to mluvíš! Myslíš to fakt vážně? Ty vole, kdyby psychiatři rozuměli tomu, o čem mluvíš, tak uhraješ modrou na hlavu jen za ty svoje kecy v bdělém stavu, když si myslíš, že máš všech pět pohromadě. Co teprve, kdybys začal přestírat magora. Johnny Rotten v komerční reklamě!, vyprskl Parasol. Ty ses už vážně pomátl na rozumu. Větší kravinu už vymyslet nemůžeš?

Máš pravdu, asi jsem to zase spletl, poznamenal Smart smířlivě a pokračoval šeptavým hlasem v parodii Rottena: „Do I buy Country Life Butter because it's British?, Do I buy Country Life because I

yearn for the British countryside? Or because it's made only from British milk? Nah. I buy Country Life because I think it's the best", zatímco Parasol ho nevěřičně pozoroval, aniž by rozuměl jediné slovo z toho, co právě slyšel. https://www.youtube.com/watch?v=7mSE-ly_tFY (Nakupuji máslo Country Life protože je vyrobeno z britského mléka? Nee. Kupuji ho, protože si myslím, že je nejlepší)

Pozor!, pozor!, Smart nám zase předvídá budoucnost, vyprskla Eva smíchy, protože na rozdíl od Parasola s Janou uměla anglicky alespoň tolik, aby pochopila obsah. Smarte, tobě prostě není pomoci, podotkl Parasol shovívavě, otočil se na Janu a zády ke Smartovi s úšklebkem, ale důrazně, dodal: tady, vole, žádná budoucnost nebude! S tím se di vycpat. My jedem v No Future!, ukončil debatu rázně.

Po chvíli mlčení:

Ty Parasole?

Co je?

No z toho co jsi říkal, mi ale vyplývá, že jednoho krásného dne tento systém, který stojí za hovno, dojde na hamižné bolševiky. To nám dává naději, nahazuje Smart.

Počkej, teď ti zase nerozumím já.

No představ si Parasole bolšána, který má plnou prdel prachů, má politickou moc a deset funkcí k tomu a pět rudých titulů včetně toho jejich VUMLu, barák, tři auta a všechny ty prachy jsou mu, jak ty říkáš, na hovno, protože je nemůže utratit ani investovat. Rozumíš? Co má takový bohatý komouš dělat? Chce si užívat a nejde to. Místo toho musí naoko pracovat a skrývat je. Nemůže jet za hranice, kam by chtěl. Jednou to bude chtít nějak zafixovat, aby o ty svoje prachy nikdy nepřišel, ale mohl je legalizovat. Bude chtít definitivní bohatství, protože za současné situace stačí, aby ses někomu politicky znelíbil a jsi v prdeli. Ten zajebaný systém jednou pohltí sám sebe. Čím víc bude hamižných bohatých a mocných bolševiků, tím blíže budeme ke konci. Kolik jich znáš? Já znám dva, odpovídá si sám.

Možná máš pravdu, ale kdo se toho dočká. Dva pro začátek je málo, odpovídá smutně Parasol.

To nevím.

To je absurdní, povzdychne si Parasol.

To je, potvrzuje Smart.

Marx by se posral.

Ať se klidně posere. On měl výhodu, že v těch jeho hypotézách nemusel reálně fungovat a ještě ho, čuráka, vydržoval ten druhý, ten Engels. Je to tak, komouše holt musí vždycky někdo vydržovat. Oni se počítáním a financema moc nezatěžují, uzavře debatu Smart.

Chvilé zadumaného ticha.

A hele, Parasole, kde jsi na to všechno vůbec přišel?

Co myslíš jako?

No s těma prachama a vším ostatním.

Přemýšlím.

Aha, nepřesvědčivě.

Přemýšlím a mám prachy.

Ty máš prachy? Kecáš.

Parasol vrazí ruku do kapsy a mlčky vytáhne obálku plnou stokorun.

Ty vole, Kolik to je? Vyhrkne Smart jedním dechem.

Dost.

Eva s Janou zpozorní a nespustí z Parasola oči.

Jana: Parasole?

Co je?

Co s těma prachama jako budeš dělat? A kdes je vzal?

Výrobní tajemství, odvětil suše Parasol. Jo, a nejspíš je věnuju hamižnému, mocnému bolševikovi, abych podpořil tu Smartovu kravskou teorii, dodal na vysvětlenou.

Takže budou už tři, ironicky, ale s nadějí v hlase poznamená Smart.

A víš co je nejhorší?, pokračuje Parasol, aniž by pořádně odpověděl Janě.

Nevím.

Že ty prachy jsou úplně k hovnu. Možná dobré tak akorát se dostat co nejdál pryč za čáru.

Chceš to udělat?

Chtěl bych, ale teď před vojnou mě nepustí ani do Maďarska.

Ani s Čedokem?

Nikam. Mám zápis na fízlech.

To je vážně v prdeli.

To je.

Tady si, vole, nemůžeš koupit ani baseballovou pátku, tu aby sis strouhal ze dřeva sám, protože tady o baseballu skoro nikdo nic pořádně neví. Čím máme potom mlátit fízly?, posteskl si Parasol bezradně, načež si rezignovaně ubalil dalšího jointa. Mám ji jako z praku, poznamená, aniž by ostatní překvapil. Znova Now I wanna be your dog.

Parasole?

žádná odpověď.

Parasole, tys měl fakt pravdu. Tady to vážně všechno stojí za hovno. Ale s tou budoucností je to trochu komplikovanější, dodává ještě Smart k Parasolovi, ale ten mu už nevěnuje pozornost.

Smart se sbírá, pečlivě si zabalí svůj zánovní fotoaparát a odchází s Evou. V bytě zůstává Parasol s Janou.

Jana: Parasole?

Hmm?

To jsou fakt tvoje prachy?

To jsou teďka naše prachy.

Jak to myslíš naše?

No myslím to tak, že je použijem na jednu jedinou věc.

Jakou?

Dostat se za čáru.

Říkal's použijeme?

Ano, myslím my dva. Parasol a Jana. Je to dost i na zájezd do Juginy. S Čedokem.

Myslíš to vážně?

A ty si myslíš, že budu místo toho raději rudě hajlovat na vojně? Tuhle radost bolšánům neudělám.

Ale před chvílí jsi říkal, že nemáš šanci, těsně před odvodem a se zápisem na fízlech.

To jen abych zkálil vodu, uklidňuje Parasol Janu. Nepotřebuji, aby o tom každý všude mlel. A i to by šlo řešit, poznamenal zkušeně Parasol, ačkoliv neměl představu jak.

Parasole, a ty bys mě vážně vzal s sebou?

A ty bys opravdu jela?

S tebou až na kraj světa.

No tak divoké to snad nebude. Parasol si znova potáhl. Vyfoukl hustý dým ke stropu a chtěl pokračovat.

Jana se nad něj naklonila a vášnivě ho políbila.

Kdy by to mělo být?

Na podzim jsou odvody. To už tady nebudem.

Parasole, to nemyslíš vážně? Já tě miluju, já tě tak strašně miluju. Vůbec nevím, co bych si bez tebe počala.

Zařídím už jen pár věcí a můžem vyrazit. Proč myslíš, že jsem si přestal holit číro? Za čtrnáct dnů jdu na Čedok pro zájezd. Pro nás dva. A hele, když už se o tom bavíme, půjč mi svoji občanku. Budu ji na to potřebovat. Dám ti pak vědět, kdy to máš přijít potvrdit, OK?

Takže, takže my začneme nový život, odpovídá zasněně Jana a podává Parasolovi občanský průkaz.

To si piš.

A kam chceš zdrhnout?

Amerika.

Ježíši. To si ani neumím představit.

A když ne Amerika, tak jinde. Hlavně ne tady. Koupíme si pořádnou motorku a sjezdíme celé státy křížem krážem. Nebo ne, možná starší auto. Aspoň pět a půl metrů na délku. Vyděláme prachy a prohasíme státama napříč. Zajdem na Dead Kennedys. Vysvětlíme Biafrovi, co to jsou opravdové sračky. Omrknem to v N.Y. Pošlem všem kámošům tady pohled se sochou svobody. A přibalíme jim k tomu nějaké to LP.

A koupím ti ledničku až ke stropu, mrazák a myčku na nádobí. Víš co to je myčka?

Ne, jen z filmu.

Moje žena nebude umývat nádobí. Nikdy, prohlásí rezolutně Parasol.

Slibuješ?, ptá se nevěřičně s obdivem v očích Jana.

Parasol ji místo odpovědi políbí.

Prasole, já tě tak miluju.

Hele Jano, když jsme se dohodli, tak se uvolni a dej si dnes jednu se mnou. Tady máš svou první, exkluzivně pro tebe, usmál se Parasol a vytáhl injekční stříkačky. Jana se lekla, po chvíli přemlouvání ale váhavě svoluje.

Ale jen jednou, víc už ne, Parasole.

Neboj, mám to pod kontrolou, uklidňuje ji Parasol.

Hbitě připraví dávku a za krátký moment si už vychutnává svůj další šleh, zatímco Jana s široce otevřenými očima zírá na svět poprvé z odlišné perspektivy, až se jí to nové spektrum příjemných pocitů míchá zároveň i s pocity smísenými s nejasnou obavou a strachem, že provedla něco, co... Nedokončila myšlenku, starosti odplouvají a převládá pocit absolutní slasti a lásky, kombinovaný euforickými návaly nezničitelné energie.

Parasol sleduje ohromenou Janu a integrovaný do povzbudivých pocitů vychutnává svůj triumf.

Jana sleduje Parasola a vychutnává si stokrát násobený pocit lásky k němu.

Oba se smějí, jeden druhého cítí a vnímá, čas pro ně přestal existovat. Nějakou dobu oba sedí a mlčky pozorují jeden druhého.

Co to máš na ruce Parasole?, sklouzne mimoděk pohled Jany na jeho levé zápěstí plné tryskající krve.

Parasol nechápavě prohlíží obě ruce a kroutí hlavou, jako že nic nevidí.

Tady přece, na levé, vyhrkne starostlivě a napůl plačky z Jany. Co sis to provedl?, běduje vyčítavě.

Parasol se znovu zaměří na své ruce, chvíli marně hledá, pak narazí na malou ranku po předešlém vpichu, usměje se a jen mávne rukou.

Ne tohle, přímo před tebou, na ruce!, vykřikla už zděšením bez sebe Jana. Zastav přece tu krev!, tak už s tím kurva něco udělej!, ječí hystericky na celé kolo.

Parasol s nedůvěrou obhlíží své ruce, čím intenzivněji však Jana propadá panice, tím více se jeho nedůvěra vytrácí, až mu úsměv z tváře mizí a ke svému zděšení konečně sám vidí, co způsobil.

Kurva, jak se to mohlo stát, to jsem fakt přehnal, myslel jsem jen trochu, aby mě odvezli na záchranku a já měl zápis, ať nemusím na vojnu, mumlá omluvně, zatímco se jeho obličej křiví bolestí. Tohle jsem fakt posral, křičí už na celé kolo na řvoucí Janu, zatímco bezmocně kmitá rukama a stříkance krve barví stěny i matrace kolem. Jana ho chytí za ruku a svírá mu ji u lokte, aby aspoň zamezila úniku krve z rozřáté tepny i žil, zatímco Parasol na ni křičí: zavolej doktora a sanitku. Utíkej pro sanitku!, řve jí přímo do obličeje. Jana propadá panice a zcela nepřičetně na něj o překot řve, že ho nemůže pustit, protože by vykrvácel a že musí pro sanitku spolu, zatímco ho bude držet!, huláká o překot jeden na druhého, aniž by si rozuměli.

Do toho do místnosti vrazí určený Smart, který se náhodou vrací pro zapomenuté kazety s muzikou, zatímco Eva na něj čeká u nedaleké benzínky.

Bez váhání mezi ně skočí, odtrhne Janu od Parasola, aby mu zastavil krvácení, ale žádnou krev nevidí. Zavaž ho! Zavaž ho rychle!, křičí na něj jako smyslů zbavená Jana, zatímco Parasol se drží za levou ruku a v obličeji umírá, přičemž obě jeho ruce jsou úplně zdravé.

Smart sklouzne pohledem na zem, uvidí odhozené injekční stříkačky a všechno je mu na první pohled jasné. S obtížemi je oba uklidní, načež se Parasol po chvíli rozchechtá na celé kolo, přičemž v mžiku zapomíná na Janu i se Smartem. To byl teda mega záhul, prohlíží si hrdě obě zdravé ruce, to je fakt dobrý matroš, pochvaluje si nahlas, kmitá rukama třikrát rychleji, než je nutné a s hlavou nakřivo

ztuhlou jako zalomená skoba mizí za dveřmi záchodu, zatímco Jana ještě napůl vzlyká po prožitém stresu. Smart by nejraději ze všeho Parasola chytil a odvedl ho zpět do nové zkušebny a řekl mu, ať se na ten fet už vykašle, ať s tím praští, protože tohle všechno nikam nevede, ale pak vzal mlčky Janu kolem ramen a odtáhl ji pryč, zatímco Parasol zůstal v bytě sám. Po chvíli se připojí znova k Evě a odeberou se na lavičku krytou blížkým křovím. Jana má dobrou náladu, ale svůj stav moc nezvládá. Oběma – Smartovi i Evě je jasné, že s Janou musí pryč z ulic, dokud se její stav nezlepší nebo je seberou na prvním rohu. Eva sedí na lavičce, chvíli přemítá a pak navrhuje Smartovi, ať ještě skočí pro pepsikolu do bistra na benzínce. Ale vrať se co nejdřív, Smarte, ujišťuje se při pohledu na Janu zasaženou dočasným darem hyperaktivní komunikace. Nevím, co bych si bez tebe teď s ní počala. Přijď co nejrychleji, mám děsnou žízeň a já mezitím vymyslím, kam se s ní sklídíme, protože takhle se moc ukazovat na ulici nemůžeme.

Smart zabraný do vlastních myšlenek odchází, mizí z dohledu a vrací se na benzínku: do prdele i s celým Parasolem. Kdo ví, co by se stalo, kdyby se nevrátil zpět. A taky jsem mu měl jasně říct, ať se vykašle na fet. No jo, ale v jeho stavu to bylo zbytečné, musím se za ním vrátit později, přemítá v duchu. Nejasné kontury chmurného odpoledne plného splínu a pokažené nálady, způsobené společnou halucinací Parasola s Janou, se mu začaly zhmotňovat v ucelený a kompaktní chuchvalec veskrze přízemní reality. Smart se znova zahloubal. Vždyť ji stáhne do těch sraček s sebou..

Naštvaně nakopl plochý kamínek na chodníku, až odletěl jako střela a cinkl o masivní železný kontejner.

Hele, mladej, nemohl bys mi píchnout?, ozval se mu znenadání za zády cizí hlas. Den blbec pro oba, co?, poznamenává neznámý, zatímco přivřeným okem sleduje odkoplý kámen.

Smart sebou trhl a nevěřicně zírá do tváře asi padesátiletému chlapovi v šedé bundě, co by klidně věkem mohl být jeho fotr. Ohlíží se kolem, jestli tu náhodou není někdo, s kým si ho spletl a raději zůstává ve střehu. Píchání jsem teďka kolem sebe viděl fakt dost, běží mu zmateně hlavou, takže bezprostředně zareagoval poněkud odlišně, než čekal tazatel. Hlavou se mu ještě pořád živě míhaly injekční stříkačky a hroty jehel zajíždějící do vypouklé žíly zbořeného Parasola, což byla diametrálně rozdílná asociace, než by očekával neznámý.

Chlápek vycítil jeho nevoli a poněkud znejistěl a zpozorněl, přičemž se mimoděk natočil hlavou tak, že se odkrylo jeho téměř chybějící pravé ucho. Stará jizva působila jako dávné zranění z války.

(Smart zase naplno zpět v přítomnosti. Nasucho polyká a magnetizovaný pohledem na chybějící ucho opatrně pokračuje v návratu k realitě. Hledí do očí podezřelému chlápku s krysíma očima a obezřetně odpovídá:)

víte, já si prostě píchání představuju jinak, povídám mu po pravdě a měřím ho od hlavy k patě nedůvěřivými očima. Ale jestli chcete pomoci, tak jo, zakončil jsem jeho pochyby, abych se ho zbavil, poněvadž jsem rozhodně nestál o to, aby nás někdo vyrušil se sjetou Janou opodál v křoví. A se skrývanou nevolí k sobě samému, podrážděný, že se pořád rozptyluji nereálnými blbostmi, jsem zapudil předchozí myšlenku na Parasola.

Pchá, chachá vytryskl neznámý v nehraný chechot a žoviálně mě poplácal po zádech.

Vy mladí hnedka myslíte na baby! To je dobré, tohle!, hýkal tam tím svým hlasem na celé kolo a plácal mě po zádech dál, jako bych mu patřil. Mrdačka, šukačka! co?, hulákal, až mu žíly na krku nadšením naběhly. Poštěváky, kundy, cecky bez bradavek, to – bys žas-nul, vyhrklo z něj nesouvisle pomalým, zmámeným hlasem, jakoby se přestal na chvíli ovládat, přičemž mu obličej na moment zamrzl do protivného šklebu. Pak se ale ihned vzpamatoval a se znovunabytým úsměvem mi vlídně normálním hlasem pokynul: tak co, jdem na to?, mladej? Jeho předstírané veselí ale působilo nevěrohodně.

Rentgenoval jsem ho dál svým pohledem a mlčel. Co to je za divného patrona?, dumal jsem potichu a vlastně jsem ani nebyl moc rád, že jsem ho tak rozveselil. Od počátku jsem mu prostě nějak nevěřil. Vnitřní hlas mi říkal: dej si bacha, Smarte! Naléhavost toho sdělení byla o to silnější, že jsem i zřetelně v duchu viděl osobu, která se mě snažila varovat. Nějaký nakrátko ostříhaný neznámý kluk

mi už podruhé za sebou sděloval: dej si bacha, Smarte!, naléhal na mě. Jeho obraz mi vystoupil v mysli jako vzpomínka na příhodu, která se udála. Neuměl jsem si vysvětlit, odkud se tu vzal a co se to děje a proč, ale navenek jsem se raději ochotně zatvářil na toho chlápka a přikývl, že mu teda píchnu. Ať je po jeho, říkám si v duchu, zatímco ten druhý, co mě varoval, zmizel. Nemohl jsem se ale jen tak jednoduše zbavit všech těch předchozích podivných představ, takže jsem možná nevypadal až zase tak nadšeně, jak se očekávalo. Chlápka to ale zas tak nermoutilo.

Odešla mi baterka a potřebuju to nahodit, nemohl bys mi to potlačit kámo?, vysvětloval mi už ten muž normálním hlasem. No tak - jen kousek tady po rovině, ať nakopnu plyn, uklidňoval mě rádoby kamarádkým tónem.

Mlčky jsem ho sledoval. Tváří se jakoby byl jednou nohou v průseru, hodnotil jsem situaci a neměl nejmenší chuť zaplétat s ním další hovor. Očima jsem sklouznul na odstaveného modrého žigulíka u cesty. Tak jo, jdem na to, poznamenal jsem směrem k němu. Mlčky jsem se postavil do pozice za kufr, dlaněmi se zapřel do kapoty a zavelel: tak jedem!, a zároveň jsem si pomyslel: už ať je to za mnou.

Dikas, mladej, máš to u mě, rozjasnil se ten cizí obličej a chlápek hbitě sedá za volant.

Dejte mi vědět, kdy začít!, stíhám ještě odvětit a sleduji, jak řidič vyřazuje jedničku na neutrální.

Můžem!, ozývá se z auta krátký pokyn.

Zapíráme se oba do auta, já zezadu, řidič do rámu otevřených předních dveří a žigulík se dává pomalu do pohybu. Oiky se občas hodí, pomyslel jsem si hrdě, když jsem si všiml jeho sešlapaných hnědých polobotek. Jednoznačně svými vysokými botami udávám tón, dokončil jsem svou myšlenku, zatímco jsem rázoval za autem, krok za krokem jsem drtil štěrka a roztlácel masu kovu a plechu na pneumatikách k větší a větší rychlosti. Hlavu sehnutou jako býk spřažený s pluhem jsem sledoval, jak dole pode mnou ubíhá silnice. Ruce se mi zašpinily věčně mastným automobilovým prachem. Chlápek naskočil za volant a spouští plyn. Zabírám naplno. Následuje jen chrchlání a oblak smradlavého dýmu. Ještě jednou a zase nic. Auto ztrácí na rychlosti a motor nenaskočil.

Dáme to znova, navrhuje s optimismem ten divný typ zpoza volantu. Neboj, kámo, já se s tebou vyrovnám, ujišťuje mě dopředu a významně na mě pomrkává tím jeho uřezaným uchem. To ti povídám – nebudeš litovat, mladej, kření se na mě tím jeho ořezaným obličejem. Památka z války, kývne na mě s vysvětlující, posmutnělou grimasou. Byl jsem tenkrát ještě mladej jako ty. Bylo to tehdy o fous..., pokrčí významně rameny. Svině gestapácký – co ty se napáchaly zvěrstev, to bych mohl vyprávět... pokyvuje hlavou. Div, že jsem se z jejich basy dostal živý. Jako děcko jsem měl prostě štěstí v neštěstí, podotkl a odmlčel se.

Zapíráme se znova a procedura se opakuje. Motor podruhé škytne, vypustí oblak dýmu a nenaskočí. Z blízké benzínky nás jako atrakci pozorují dva starší muži a labužnický pokuřují.

Zpocený mu pomáhám obrátit auto do protisměru, protože rovný úsek končí.

Ještě jednou, teď to už určitě vyjde, vlévá mi do žil optimismus ten cizí chlápek a přátelsky se usmívá. Neboj, teď tu hajtru rozpálíme do běla!, vykřikuje a pohybem těla naznačuje kopulaci.

Nevěřím mu ani slovo.

V pohodě – teď to půjde, konejší mě žoviálně, jakoby zachytil mé pochyby skrytým radarem.

Zapíráme se znova, rychlost se zvyšuje, ale auto těžkne a s každým okamžikem klade větší a větší odpor, až mám dojem, jakobych tlačil do stěny. Zapírám se, až mi vyhrkly slzy z očí a pak se země pode mnou hnula a auto se zase rozjelo, on naskakuje, zažehává a motor se konečně chytil. Zpocený stojím na chodníku, lapám po dechu a gestem mu kývnu na pozdrav, aby raději jel a že je to jako OK. S mžitky před očima mířím zpátky k benzínce pro pepsi a pak za Evou.

Vylézá ale z auta a dobíhá mě. Ruku schovává za zády, asi mi chce poděkovat, kmitne mi hlavou. To je dobré, mávnu rukou a usměju se na něj, jako že je to v pořádku, zatímco pořád ještě ztěží popadám dech.

Přichází mlčky až ke mně.

Budeš muset jít se mnou, mladej, povídá. Jeho obličej ztvrdl novým výrazem na hony vzdálenému předchozí předstírané přívětivosti.

Sedej tady ke mě do auta a žádná blbosti, jasně?, přikazuje mi stroze, načež vytahuje pistoli se služebním průkazem, aby to všichni dokola viděli.

Náhodní zákazníci benzínky zpozorněli a čekají na pokračování.

Policajt. Fízl v civilu. Kurva, kurva!, hučí mi hlavou, přičemž se obezřetně rozhlížím kolem. Stojíme sotva sto metrů od lavičky s Evou a Janou. Kdyby je našel, tak jsme zbytečně v průseru všichni. Nesmí je nikdy vidět, napadá mě jediná kloudná myšlenka.

Já, já nemám občanku, vylouvám se. Nemáte proč mě sebrat, nic jsem neudělal, vyhrknu a chci pokračovat dál, ale nedává mi šanci.

Ani hnout!, míří na mě pistolí. Sedni do auta a zapomeň na utíkání, přikazuje mi ostrým hlasem. Zjevně mé váhání vyhodnotil jako pokus o průzkum, jak zdrhnout.

Jen ho seberte a dejte mu tam u vás co proto!, přidává se iniciativně cizí chlápek z benzinky. Pro takové je i kriminál málo, uzavírá svou krátkou řeč a obloukem odhazuje nedopalek cigarety. Klidně Vám půjdu svědčit, že Vás napadl, doplňuje proaktivně náhodný kolem-stojící a s rukama v kapsách na nás shora zírá, přičemž závěr dokončil už s takovým řevem, až jsem se vážně lekl, že vyruší i Janu s Evou a ony se prozradí. Raději jsem ho s předstíraným klidem následoval, abych zamezil dalším problémům.

Nasedej a bez řečí, zazní mi do uší jasný pokyn fízla. Obličej se mu nepříjemně protahuje a rysy mu tvrdnou, chybějící ucho na mě zírá svou obrovitou plochou bez vlasů. Levou rukou natahuje pistolí.

Nasedám, přičemž Evu i bundu s občankou nechávám na místě. Zůstává mi jen můj foťák v brašně, který jsem měl strach nechat na lavičce.

Pomohl jsem Vám přece s autem, zkouším to skrčený na předním sedadle uhrát domlouvou. Nevím, co mi může chtít.

Hele nezkoušej to na mě, ztvrdl mu tón. Proč nemáš občanku?, co si to kurva o sobě myslíš s tím vzhledem tady. Na ulici. Bez občanky?!, Bez dokladů?!, ujíždí mu hlas do vzteklé fistule. To ti doma neřeknou, že vypadáš jak piča?, řve na mě z plných plic. Připoutej se, přikazuje mi stroze.

Auto zase ztichlo a vyjíždíme.

Nemáš občanku a já jsem tě chytil, jak mi lezeš do kufru, mladej. Otisky jsou ještě na kapotě. Takže tě předvedu na stanici, sepíšeme tam protokol a pak uvidíme, utrousil jen tak mimochodem ke mně, zatímco se věnoval řízení. Vloupáčka do služebního auta, to jsou tři roky nepodmíněně, pokračoval, jakoby se nechumelilo.

Potí se mi ruky. Jak z toho, kurva, ven? Míjíme křižovatku za křižovatkou. S tímhle, do prdele, nemám zkušenosti, táhne mi hlavou. To máš za to, že děláš dobré skutky, vytýkám si a bezmocně sleduji, jak se míhají domy a auta kolem, přičemž se nadobro vzdalujeme Evě s Janou. Moje plánované studium na vysoké škole se rozplývá jako cár mlhy v parném létě. K čemu mi bude, když jedu do basy?, pokládám si v duchu zbytečnou otázku. A minuty běží, já trčím v autě nějakého fízla, zatímco Eva mizí v nenávratnu a mě odvázejí na stanici, kde mi přišijí vloupání do služebního vozu policie. To je nepodmíněný trest!, přemítám a znova se zaměřím na míhající se domy z okna, přičemž přemýšlím, zda je právě jedu vyměnit za výhled z vězeňské cely. Musím se dostat ven!, lomcuje mnou vztek. Musím se k Evě nějak vrátit. Takhle ji tam s Janou prostě nemůžu nechat! Nemají přece právo mě zavřít!, honí se mi zoufale opakovaně hlavou. Místo toho ale jen sedím dál v autě a napadají mě samé nesmysly navazující na předchozí rozhovor s Parasolem. Ten se na mě najednou vítězoslavně kření, protože došlo na jeho slova. Poklepává mi po rameni a nerušeně pokračuje, jakoby tu byl opravdu zpět se mnou: neříkal jsem ti to? Už tě sebrali. Teď máš možnost si vybrat tu tvoji „fjůčr“ a užít si ten tvůj sen Smarte, chechtá se na celé kolo a k mému úžasu na mě nepřestává mluvit:

<https://www.youtube.com/watch?v=BjvsmVipSE4>

Vyber si život. Vyber si práci ve válcovných plechu. **Vyber si kariéru. Vyber si rodinu**, říká mi s vážným výrazem ve tváři Parasol a plynule pokračuje:

Vyber si zasraně velkou televizi, ale ne víc než jednu za 10-15 let dodává s povzdechem a doplňuje další poznámkou: Jo, vole, to se ti to kecá – pronáší jakoby k někomu třetímu v autě. Kariéru tu ale dělají pouze rudi a zasraně velkou televizi si můžeš tak akorát namalovat, stačí malá, uzavírá dilema s televizemi.

Vyber si myčky, auta.. – ale, zapiš se, vole, na pořadník, protože budeš pět let čekat a ty myčky u nás známe tak akorát z filmu, musíš si vystačit s hadrou a kýblem, upřesňuje znova uštěpačně Parasol a dodává jedním dechem:

Vyber si přehrávače muziky a elektrické otvíráky na konzervy - tak tyhle starosti fakt nemáme! My si tu všechno plánujem. Tady je centrální plánování a ne žádný bordel, kde si každý vyrobí a koupí co chce., vysvětluje horlivě někomu třetímu za mými zády.

Ozve se skřípot brzd, do toho jiný hlas přeruší Parasola: Zdrhej!, přesvědčuje mě, a najednou si uvědomuji, že je tu s námi ještě někdo třetí. Namísto Parasola na mě zčistajasna ze zadního sedadla civí cizí mladý kluk, kterému všichni říkají Renton. Sympaťák, ale co ten má co společného s tím tady?, mihne mi hlavou, a pak ho najednou poznávám. Je to přece ten mladý kluk, co mi před malou chvílí radil, ať si dám bacha!, uvědomil jsem si překvapeně. Zpozorním, ale on naléhavě pokračuje: Zdrhej Smarte!, radí mi, ale Parasol ho neurvale vytlačí, aby mi viděl přímo do obličeje, a nakloněný k mému uchu začne zezadu z auta znova se svým:

Vyber si první dům, - u nás stačí zahrádka, podotýká Parasol znova na vysvětlenou,

Vyber si přátele,

vyber si víkendovej vohoz v barvě kufru.

Vyber si sedací soupravu na splátky v síti posraných tuzexových prodejen.

Vyber si sám sebe a v neděli ráno žasni, kdo do prdele seš – vypadává jedno za druhým zase z Parasola a komentuje to s gustem dál:

Vyber si dřepění na gauči a čumění na oblující soutěže, co ti vygumujou mozek.

Nacpi si do huby ty hnusný sračky z bistra

Začni vole, v posraný jiskře, procpi se do pionýra, pak strana, dobrý sou třeba milice, PSVB to taky nezkaží, nabonzuj svého fotra s bráchou – máš na výběr a všechno je to tvoje!, přidej se k nám! Strana je otevřená každému, dostává se do varu Parasol.

Smarte zdrhej!, pokyne mi důtklivě ten sympatický neznámý maník znova, ale Parasol ho neomaleně odstrčí a nutí mi dál ty své perspektivy:

Počkej, počkej - kam bys spěchal? Ještě jsem to nedokončil – **a na konci toho všeho pěkně zplesnivět**, vyrazí ze sebe Parasol s opovržením a skepsí - **pochcávat se v ubohým bytě a bejt jenom na obtíž sobeckejm, zmrvenejm spratkům, který si zplodil, aby tě nahradili**. Jo, tak konečně něco, co je podobné, ulevuje si pro sebe otočený na Rentona. Chybí ještě dodat: a co se ti jednou zvysoka vyserou na ten tvůj rudej životní postoj, řehtá se už na celé kolo Parasol, plácá toho Rentona vítězně po rameni a pokračuje: **Vyber si budoucnost. Vyber si život!**, jo, jo, ale podle našich pravidel, mladej, mele Parasol bez zastávky jako nadopovaný, tentokrát ale pro změnu zase hlasem toho fízla co sedí vedle mě a v ruce třímá pro změnu červenou brožurku: Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti po XIII. sjezdu KSČ.

Ale proč bych měl něco takového udělat, křičí Parasol zpět už zase svým původním hlasem, rozhazuje rukama a vyzývavě se na mě zahledí.

Rozhod jsem se, nevybrat si život, ale něco jinýho, řve už z plných plic a míří na mě prstem.

A důvody?, žádný důvody nejsou, vzpamatuj se, Smarte!

Kdo potřebuje důvody, když má po ruce nekonečné množství perníku, zatváří se Parasol jako vítěz, co probíhá cílovou páskou a mává mi před obličejem obálkou naditou penězi. Jeho obličej se ale proměňuje zase v toho druhého, kterému říkají Renton. Vypadá docela sympaticky, teď ho vidím zcela zřetelně. Černé vlasy téměř dohola na takový ten semiš, na sobě staré džíny s dírou na koleni, žluté triko a tenisky. Normální maník, říkám si, zatímco na chvíli vypadnu z role a rozhlédnu se kolem sebe. Parasol i Renton jako na povel zmizeli a já věším zpátky ve smradlavém, zakouřeném žigulíku a míříme na policejní stanici. Mám na triku obvinění z pokusu o vykradení policejního auta a sedím vedle zasraného estébáka, který si to všechno vymyslel jen ze zasrané, zkurvené nudy. Ale já jsem úplně nevinný, řvu zpátky na Parasola, který se mi mermomocí snaží vše vysvětlit po svém: **ser na to, tohle je vážně nejlepší rána**, přesvědčuje mě zase nadšeně s injekční stříkačkou v ruce. Žíly na předloktí má naběhlé, přičemž mi uvolněně plácá po zádech, jakoby chtěl, abych na všechno ostatní zapomněl:

Věř mi, lidi si myslej, že je to samá bída, zoufalství, smrt a takový ty kecy, který se nedaj přehlédnout. Mrdej na ně, závistivé kundy. Na co zapomněli je potěšení, který to přinaší. Jinak bych to přeci nedělal. Koneckonců, nejsem přece idiot. Nebo alespoň ne úplný idiot. Hele Smarte, vem si nejlepší orgasmus, který jsi kdy měl, znásob ho tisícerem a stejně se tomu ani nepřiblížíš, trvá na svém Parasol, drží mě za rameno a nechce mě pustit. Náhle se do toho znova vloží ten druhý v džínsech a černém triku, kterému říkají Renton. Dívá se na sebe do zpětného zrcátka a krátký moment se rozhoduje k akci. Pak se nadechne a s odhodláním v obličejí nás s Parasolem rozrazí, shodí ruce Parasolovi z mých ramen a zaječí na mě z plných plic: Zdrhej Smarte! Ted'! Máš poslední šanci!

To mě vytrhlo z letargie. Ted', nebo nikdy, rozhodl jsem se. Mrkl jsem se znova na toho fízla za volantem a dostal pekelnou zlost. Zlost na to, že mě nevinného chce zlikvidovat jako nějaký odpad. Dokonce si je sám sebou tak jistý, že mi ani nenasadil pouta, uvědomuji si. Ty svině mají takovou převahu, že si můžou dovolit, co se jim zachce!, vše to ve mně jako v kotli. Nejraději bych mu skočil po krku a roztloukl mu palici o volant.

Auto přibrzdžovalo a před námi se objevila světelná křižovatka s červenými semaforey.

Hele, posedíš si 48 hodin u nás, my tě trochu dáme do pucu, seženem ti pořádného holiče, když to neumíš udělat sám a pak se uvidí, směje se, až se zajímá a seznamuje mě s tím jeho plánem, ve kterém mám hrát nechtěně hlavní roli na další tři roky.

No když to ale posoudíme jako vloupačku, tak si tě u nás necháme na pár let, pokrčí rameny s úsměvem, jakoby mi četl myšlenky. A až se vrátíš, bude z tebe slušný člověk. Ne jako tohle teď, pokývne hlavou směrem ke mně, aby bylo jasné, o kom je tady řeč. Co to, co to máš na sobě vůbec za hadry?, zaznívá z něj naprosté nepochopení. **CO TO KURWA JEST? CO TO KURWA, KURWA JEST?**,

KURWA, TY KURWO! CO TO.., CO TO.. A tomuto se jako říká účes?, řve na mě opovržlivě z plných plic nesourodou směsicí slov se zřetelně polským přízvukem, až mu přeskakoval hlas.

Perspektivy se mi minimalizují. Vidím sám sebe v ošoupaných hadrech po návratu zpět z basy. Můj nový profil - tři roky za krádež s cejchem kriminálního. No Future naživo, uvědomuji si Parasolova předchozí slova. Nikoho nezajímá, že jsem nic neudělal.

Dojíždíme ke křižovatce, auto zpomaluje, jak se řadí do proudů před semaforem.

Znova se objevil ten neznámý maník, ten Renton. S úsměvem přes celý obličej mi mizí z dohledu s taškou přes rameno, ale já už jsem připravený ho poslechnout. Nemám na vybranou, usoudím a v mžiku se rozhodnu k akci.

Jednou rukou uvolňuji popruh, druhou otevírám dveře a vyskakují z pomalu dobržďujícího auta. Trochu jsem zavrával, ale je to v suchu, uklidňuji se, když vtom se o mě otře kapota druhého auta, která mě rozhoupala jako káču. S roztaženými rukama balancuji na bílé čáře jako nějaký provazolezec, co si spletl arénu se silnicí, v pravé ruce pořád svou brašnu s foťákem a kolem se míhají jeden za druhým vozy z vedlejších pruhů. Auto prudce brzdí, pak se za mnou ozývá blábol a řev, protože estébák si uvědomil, že jsem mu utekl. Do toho zní troubení ze všech stran. Jeho auto zastavuje v řadě před světelnou křižovatkou. Proplétám se mezi stojícími vozy, vystrašený letím ještě zezadu ke kufru jeho auta a zoufale leštím trikem místa, kde jsem před chvílí tlačil, abych vymazal své otisky prstů. Zkouší do mě nacouvat, ale to už jsem předvídal a hbitě uskakují bokem. Padám znova na zem vedle ostatních aut. Hlavně nerozmlátit foťák!, blesklo mi hlavou, jak se válím po zemi s taškou v ruce vztyčenou vzhůru, abych zabránil nárazu o silnici. Hlava mi vězí v uličce mezi pneumatikami seřazených vozů. Zřetelně cítím asfalt ze silnice i smrad aut kolem, a zatímco se sbírám se země, červená přeblikává a naskakuje zelená. Auto se dává do pohybu opačným směrem ode mě. Fízl uvnitř se řehtá na celé kolo, přidává něco o okeně a leštícím přípravku a vzdaluje se mi z dohledu v zatáčce. Ještě stihnu mrknout na SPZ a vštípí si ji do paměti. Hajzl, supím vzteky, zatímco se probívám vřavou troubících aut na okraj silnice. Ostatní řidiči přihloupě sledují maníka, co vyskočil z jedoucího auta a nechá se málem zajet při leštění jeho kufru v rušné křižovatce. Odbíhám na chodník s úmyslem se vytrátit pryč, ale pak mě něco napadne.

Auto mezitím mizí za rohem z dohledu.

Obezřetně přistupuji k rohu ulice a nakukují, jestli se za mnou nežene. Asi dvě stě metrů dál jeho auto zastavuje, fízl vyskakuje ven, míří spokojeně do bufetu a mizí ve dveřích prodejny. Evidentně jsem mu vypadl z hlavy. Předpokládám, že šlo jen o takové ranní povyražení, aby nevyšel ze cviku, přemítám nad tím, co se stalo. Prostě každé ráno někomu jen tak pro potěchu zkurvit život. A všechno je to v rámci jeho pracovní agendy, uzavírám rychle svou soukromou analýzu toho pičuse. Takový dobrovolný přescas, kurva. Že by fízlácký melouch? To ne. Takhle ne!, hučí mi hlavou vzdorovitě. Tři roky natvrdo jen tak - pro nic za nic?

Vyběhl jsem směrem k zaparkovanému autu. Se ztichlým motorem zelo prázdnotou. Dobíhám k němu a vytahuji foťák. Ten zmetek to celé jen předstíral, uvědomuji si naštvane při pohledu na vyplý motor. Kdyby měl vybitou baterku, tak si přece nevypne motor. Od samého začátku to bylo jen divadlo, dochází mi zpětně jeho strategie. Ruce se mi třesou, ale o nic nejde, uklidňuji se. Odhodlaně chystám přístroj, natahuji. Klik, jeden snímek auta s SPZ. Schovávám se za auto přes ulici a čekám. Minuty běží, najednou se pohnuly dveře prodejny a on vychází. V jedné ruce igelitku s jídlem – zřejmě nějaký salát, zbytek rohlíku mu mizí v hubě, pod paží mu čouhají noviny. Zamířil jsem foťákem a klik! Podruhé. Mám ho, já sám v duchu a vyčkávám na svůj triumf.

Přišel k autu a sklání se ke klíče dveří.

Vstávám z úkrytu a mířím na něj objektivem. Kašlu už na to, abych se skrýval, stojím přímo naproti němu. Klik, potřetí. Zarámoval jsem ho do foťáku zblízka, až zpozorněl.

Překvapení a úžas v jeho tváři vystřídal brunátný vztek. Nedožvýkaný rohlík se mu zablýskl v hubě jako bělmo rybiho břicha v kalném proudu.

Vyrážím pryč a řvu z plných plic na celou ulici: fízl, co už není tajný! Přidám si tě do kartotéky ty rudá pičo!, do mého soukromého fízláckého archivu – založím útvar na odhalování fízlů! Každý ten tvůj estébácký ksicht teď pozná!, křičím z plna hrdla ve vzteku na celou ulici a mizím. A v duchu vidím znova toho Rentona, jak s rukama nad hlavou slaví vítězství společně se mnou. Poplácává mě po

zádech a šampaňské stříká a teče proudem. Nehledím napravo ani nalevo a s fízlem v zádech makám pryč, co to dá, zatímco fízl se dusí a dává uvízlým zbytkem rohlíku, pak se pořád ještě zrudlý prudce sehnul, široce rozkročený vydávil obsah žaludku přímo na chodník před sebe a ještě napůl zaměstnaný blitím se rozběhl se vztekem zdeformovaným obličejem za mizejícím Smartem. S grimasou o níž byl přesvědčený, že navozuje uvolněnou atmosféru ledabylého úsměvu od ucha k chybějícímu uchu, zaťatými pěstmi násilím ukončil a zastavil zvracení a ještě z předklonu, ačkoliv už v pohybu, začal za mizejícím Smartem řvát příkaz za příkazem: jménem zákona stůj! Stůj nebo střelím!, hajzle!, ozývá se ulicí celá série příkazů, zatímco si ještě za pomalého běhu otírá rukávem zvratky z obličeje. Ale Smart k jeho překvapení ignoruje řvání i štěkání a žene se o překot přes silnici. Než zabočil za první roh, přepadl ještě přes kapotu právě projíždějícího auta. Řidič zabrzdil a vylekaně na něj civí, nechápe co se děje. Dokonce i vystoupil, aby mu pomohl, ale Smart se stará hlavně o foťák. Sesbírá ho starostlivě se země, v noze mu nějak brní. Ale to už se v těsné blízkosti za ním ozývá neartikulovatelný řev a vzteklé chrochtání nasupeného, zasraného fízla, co dobíhá v těsném závěsu za mizejícím Smartem.

(Smart na úprku:)

tři roky natvrdo, hučí mi výhrůžně hlavou, zatímco se sbírám povalený autem k zemi ze silnice. Opírám se o kapotu a očima měřím vzdálenost mezi sebou a běžícím fízlem. Zdrhej Smarte!, zdrhej!, zaznívají mi do uší Rentonova dobře míněná slova. Zatnu zuby, nevěnuju už pozornost autu ani vyděšenému řidiči a kulhavou chůzí mizím s foťákem nahoru do schodů. Potlučená noha mě bolí, vystřeluje to přes mozek do krku, až se mi dělají mžitky před očima, ale zahnu přes park a ztrácím se vstříc té naší pofiderní svobodě v první ulici, která se namane. Jestli mu neuteču, skončím v base, porovnávám své vyhlídky. Lapám po dechu a bolest z pochroumané nohy mi leze žaludkem, až je mi málem do zvracení. Fízl kus za mnou už se drápe do schodů. Měl bych běžet z plných sil, ale prostě už nemůžu. Opřu se o stěnu a rozhlížím se, kde bych se tak nejrychleji skryl. Na výběr jsou dva směry, bleskne mi hlavou a přemýšlím, kudy se vydat. Když to vezmu nahoru za roh, tak bych to mohl stihnout, než vyleze schody a nebude tak vědět, kterým směrem jsem běžel. V ruce pořád svírám svůj drahocenný foťák, když vtom se vedle mě otevřou dveře a v nich mě nějaký chlápek zve dovnitř. Fízl supí za mými zády do schodů, můj čas pro únik vypršel a já už nemám jinou šanci, rozhoduju v mžiku. Vlezu otevřenými dveřmi do dvora, chlápek se na mě usměje, potichu zavře a chvíli na to už slyším z ulice kroky toho fízla. Pátravým pohledem přejíždím neznámého chlápka a je mi jasné, že jsem mu vydaný na milost. Jestli otevře dveře, tak jsem v koncích, protože s naraženou nohou přes stěnu dvora nezdrhnu, běží mi v panice hlavou, zatímco ho zpytavě pořád měřím a uvažuji, co tak asi od něj můžu čekat. Chlápek se na mě ale usměje, položí si prst na ústa, ať jsem zticha, otevře mi druhé dveře a potichu kráčíme chodbou k jeho bytu. Na dveřích: Ferdinand Feurstein. Vcházím dovnitř, dveře se zaklapnou a já jsem v bezpečí. Nevěřičně zírám na cizí osobu, která se tam najednou ocitla jako zjevení. Chlápek se na mě ale zblízka kření, jakoby mi četl myšlenky a konečně nahlas spustí: Ahoj, já jsem Ferdinand Feurstein, ale říkají mi Ferda, představí se rovnou a podává mi ruku. Jaromír Nový, vydechnu s úlevou první jméno, které mi přišlo na mysl a tisknu jeho pravačku, zatímco pořád ještě napůl s nedůvěrou čekám, co z něj vyleze.

To je v klidu, já jsem to celé viděl z okna, uklidňuje mě. Tady jsi před ním v bezpečí. Odpočiň si a můžeš zase jít. Dáš si kafe?, Jarku, nabízí mi pohostinně.

Vodu bych si dal, pane Feurstein a potom asi i kávu, vyhrkne ze mě s úlevou, ale křívím přitom hubu, jak mnou vystřeluje bolest ze zraněné nohy.

Stáhni si ty kalhoty a ukaž mi koleno, ať vidíme, jak to vypadá, povídá mi ještě starostlivě, zatímco mi podává malinovou šťávu a chystá na kávu. Kupodivu nechystal našeho tzv. turka, ale sáhl do police pro měděnou, uvnitř pocínovanou nádobku umně zdobenou vypouklým tepáním. Nádoba byla opatřena osahanou dřevěnou rukojetí a nalivací hubičkou.

To je pravá stará turecká džezva, poznamenává na vysvětlenou poté, co si všiml mého udiveného pohledu.

Rozhlížím se po tom zvláštním bytě a připadám si, jakoby se ocitl v jiném světě. Police plné knih, knihy jsou všude - na stole i na pohovce. Náhlá bolest mě vrátila zpět do reality, až se mi zatmělo před očima a přes potlačené slzy mi svět zmizel v pohyblivé cloně tvořené mžitkami.

Beru zavděk šťávu, hltám vodu plnými doušky, pak si rozepínám botu a s hlasitým sykáním uvolňuji nohu z kalhot. Přes stehno na mě zírám mohutná podlitina, která končí u fialově naběhlého kolena. Ferda mi opatrně hýbe klouby, aby ověřil rozsah poškození.

Máš štěstí, tohle vypadá jen potlučené, poznamenává zkušeně. Tady ti na to dám bandáž s ledem, zafixuju to obvazem a můžeš jít k doktorovi po svých, dodává s úsměvem, pak mi podává kafe a zkoumavě mě přejíždí očima.

Piju horké silné kafe výborné chuti, nohu mám zavázanou, rozpáranou nohavici jsem spíchl zicherkou, ale i tak jsem opuchlou nohu jen ztěžka nacpal zpět do džínů. Zhmožděnina je ještě tak citlivá, že si nemůžu ani pořádně utáhnout tkaničky svých šněrovacích bot.

Krátce u něj posedím, ale pak mu poděkuji a mizím zpět za Evou. Zastav se klidně znova, až budeš mít víc času, zve mě pohostinně, když mu podávám ruku na rozloučenou

Překvapeně na něj zírám, neschopen slova děkuji, tisknu mu vděčně ruku a s úmyslem určitě přijít brzy poděkovat mu potvrzuji, že se rád zastavím, načež se konečně s nohou omotanou studeným zábalením vracím zpět na benzínku za Evou s Janou.

Po více než hodině konečně dokulhám na místo, kde jsem nuceně opustil Evu. Deset minut cesty autem se změnilo na pořádně dlouhou pěší trasu. Lavička je prázdná, moje bunda bůhví kde, občanka jakbysmet. Zlostí křívím tvář vzteky a potlačuji nutkání všechno kolem rozkopat na padř. Jeden zasraný, vtipný fízl, letí mi hlavou jako zpomalený film. Přemýšlím, kde tak asi Eva s Janou v jejím stavu mohly zmizet, ale byly nenávratně pryč. Pak mě napadla spásná myšlenka a jdu zoufale zkontrolovat benzínku. Nacházím Evu s Janou u rozpité pepsikoly.

Kdes byl, zpraží mě našťvaným hlasem Eva a očima sklouzne na mou opuchlou a zabalenou nohu.

Ty kulháš, máš něco s nohou?, prohodí ke mně úzkostlivě změněným hlasem.

To je dobrý, jen naražené, měním téma hovoru a vítám se se svou bundou! Ale vážně, napadlo tě mezitím kam s ní jít?, kývnu na Janu.

Nejdřív mi vysvětlí, co se stalo, trvá na svém vyděšená Eva.

To je dlouhá historie, ale pojďme raději pryč, tady to není zrovna bezpečné, prohodím k Evě a zapínám si šikmý zip. Pokynem ruky se snažím uklidnit Evu, otáčím se obezřetně kolem dokola, bereme rozesmátou urychlenou Janu a mizíme z dohledu benzínky. Vydáváme se směrem k parku, od kterého jsme původně přišli a zatímco Evě s Janou krátce vysvětluji, co se stalo, chvátáme kulhavým tempem pryč. Než se ale definitivně ztratíme v křoví, zastavily s kvílením brzdy na parkovišti u stanice dvě policejní auta, z nich vyskákali uniformovaní policajti a se psem v závěsu začali pročešávat budovu. Rychle mizíme v křoví, krytí porostem bereme první právě přijíždějící autobus a definitivně se ztrácíme v centru Prahy. To jsem teda píchl do vosího hnízda, krotím nevěřičně hlavou nad nesmyslným policejním zátahem a v duchu přemýšlím, zda to byla náhoda nebo se opravdu týkal mě. Oba nevěřičně zíráme z okna autobusu na zmenšující se policejní auta a nechceme věřit svým vlastním očím.

Prosím tě, cos tomu fízlovi udělal, to přece nemůže být kvůli hloupé fotce, obrátila se na mě Eva nedůvěřivě.

Vůbec nic, nejdříve jsem mu pomohl nastartovat, pak mě sebral a hrozil mi tříletou basou, vyrážím ze sebe pořád ještě vztekle. Chápeš?, vůbec nic jsem neudělal a mohl jsem dnes skončit v base? No a pak jsem mu zdrhl z auta a přišel si ho vyfotit, když mám nový foťák, povídám už se smíchem a hrdě ho ukazují Janě s Evou. Založím si totiž soukromý archív estébáků, dodávám ještě s úsměvem na vysvětlenou a všichni tři i s Janou se křeníme tomu nápadu. Když můžou oni na nás, tak my můžeme na ně, poznamenávám stroze. O svém pomyslném zážitku s Parasolem a neznámým Rentonem v autě, který mi nakonec pomohl radou z bryndy, raději mlčím, ať si nemyslí, že mi ze strachu přeskočilo.

Jdeme k nám domů, naši jsou na týden pryč, přerušuje mě Eva odhodlaně. Příští zastávku vysedneme, a vezmem to tramvají rovnou k nám. Jana se u nás dá dohromady a zítra může jít, ale ty Smarte, ty můžeš zůstat celý týden, usmála se na mě a pohládila mě očima. Podívám se doma na tu tvoji nohu, a jestli potřebuješ doktora, tak otcův přítel je lékař a nemusel bys do nemocnice. A taky

má můj táta vlastní temnou komoru, tak u nás můžeš vyvolat ty svoje fotky, jestli chceš. Na tu estébáckou svini bez ucha jsem fakt zvědavá.

Opětují její úsměv a nadšeně i uznale příkyvuji, z pocení svírám svůj drahocenný foťák a s vysmátou Janou v závěsu kulhám k Evě Kohnové domů!

Smart se uklidněný vývojem situace nevěřičně obracel na sedadle autobusu. Opilý vlastním štěstím z vývoje předešlých událostí pochopil, že jeho existence dostala nový význam. Prožitek, který měl za sebou, se mu nevymazatelně otiskl do paměti. Skutečnost, že jen o vlásek unikl trestu odnětí svobody na tři roky nepodmíněně pro loupež, v něm bodala jako ostří šroubováku. Zažitý pocit křivdy byl tak silný, až dal zapomenout na příhodu s Ferdinandem Feursteinem. Tak jeho jméno i tvář nakrátko zmizely ze Smartova života, jakoby se ony události vůbec nestaly, aby se vrátilo jako v pravý čas nalezený otisk paměti zpět jindy. Potřeba pochopit význam toho, co se událo, v něm vyvolala pocit, že důvod pro rozčilení u neznámého tajného musel být z jemu neznámé příčiny hlubší, než jen obyčejná nenávist. Tolik povyku pro obyčejnou fotku? Kdo to vůbec byl? Čím jsem ho vlastně tak popudil? Nevěřičně v duchu vzpomínal na každý detail, zatímco autobus uháněl a ulice za oknem už zase ubíhaly a s nimi i stromy a lidé kolem. Všichni dohromady se proměnili v pohyblivou kulisu světa, z něhož ho dnes málem vyřadil nějaký fízl jen proto, že se mu nelíbil jeho vzhled. Nebo za tím bylo něco hlubšího? Před očima se mu znovu objevil znetvořený výraz jednouchého muže. Potichu se usmál při vzpomínce na neznámého Rentona, který ho nakonec vyprovokoval k akci, uvelebil se na sedadle, s důvěrou pohlédl znova na Evu a spokojeně na ni mrkl. Ta jeho úsměv mlčky opětovala a opřela si hlavu o jeho rameno.

Chvilí předtím na jiném místě dojíždí podplukovník Antonín Krásný svým služebním žigulíkem na parkoviště před obvodní budovu tajné policie. Rozčilený na nejvyšší míru vychází ze služebního auta, bere bez zájmu tašku s jídlem, noviny zasouvá do kapsy, něco hrubě řve na vrátného, až v obličeji rudne, mizí v budově a zavírá se s prasknutím dveří ve své kanceláři, aby do sebe tajně kopl rychlého panáka vodky, zatímco hlavou mu zuří myšlenky na co nejrychlejší krvavou pomstu.

CO TO KURWA JEST? PIERDOL?, CO TO, CO TO KURWA JEST?, KURWA?, mumlá zlostí bez sebe svou téměř zapomenutou polštinou, prozrazující jeho původ z polského pohraničí. **CO TO KURWA JEST?**, opakuje bez přestání dokola, jakoby se pomátl. Osobní archiv o lidech si tady přece vedu jenom **JA!**, hučí mu hlavou, zatímco se jako smyslů zbavený držel vši silou stolu a s očima vytřeštěnýma řval, až se rámus z jeho kanceláře rozléhal celou chodbou a všichni podřízení se skrčili: **ROZUMIESZ?, KURWA! KURWA! KURWA!, ROZUMIESZ, KURWO, CZY NIE?!!! TYLKO JA!! CO TY KURWA, GNOJU MYŚLISZ?! ŻE TO SA ŻARTY, ŻE TO JEST JAKAŚ GÓWNIANA GRA? KRWI CI POTRZEBA GNOJU JEDEN! ODSZTELILEM CIEBIE ŁEB! ZABIJE KAŻDEGO TAKIEGO SKURWYSYNA!**, burácelo budovou, zatímco podplukovník Krásný dál zatínal prsty do stolu, krví podlitýma očima zíral nikam, mumlal neznámá slova smíšená se zvířecími skřeky, když v tom tabule stolu praskla vedví, jakoby byla ze skla, ale on tam stál, nevnímal, a jediné srozumitelné slovo, které z něj vyšlo, bylo mnohokrát opakované: **chaos, chaos, chaos, chaos!!**

Po chvíli se zase vztyčil, zpět přítomným zrakem s překvapením pohlédl na rozbitý stůl, odmítavě zakroutil hlavou ve smyslu: tohle teda ne!, to se tady dít nebude! Kdo mi rozmlátil kancelář??, kmitlo mu myslí v ten krátký moment prožření, vzápětí ale na rozbitý stůl zapomněl a vrhl se v horečnatém spěchu ke spadlému telefonu, ve stoje s přístrojem v ruce vytočil číslo kolegů od policie a spustil okamžitou pátrací akci. **ANO, SE PSY! A IHNED A S NEJVYŠŠÍ PRIORITYOU! PROČESAT CELOU BENZÍNKU I S OKOLÍM!**, zakončil hovor, třískl sluchátkem o telefonní přístroj a mrštil jím do rohu až se z něj vytrhly dráty. **CO SIĘ TAK KURWA PATRZYSZ, NAS TU NIE MA!**, vyštěkl do prázdného rohu kanceláře a jako poháněný vyššími silami vyrazil z místnosti do kanceláře naproti.

Máte už souhrnnou roční zprávu?, řval na skrčené podřízené ještě z otevřených dveří. Termín pro odevzdání byl včera!, rozléhá se jeho přísný hlas po chodbách.

Následuje chvíle ticha, nikdo z podřízených se nemá k tomu, aby odpověděl. Podplukovník Krásný přistoupil k nejbližšímu stolu rotmistra Stydkého a vyzývavě se na něj zahleděl, aniž by opakovat předchozí požadavek.

Promiňte soudruhu podplukovníku, ale nevím, o jaké souhrnné zprávě mluvíte, vypadlo ustrašeně z rotmistra.

Tak ty nevíš, soudruhu rotmistře, poznamenal zpět klidným a věcným hlasem podplukovník Krásný.

Tvoje jméno, rotmistře, přikázal podplukovník věcně a vytáhl si svůj kapesní bloček s tužkou.

Rotmistr Stydký, dostalo se mu krátké, vyděšené odpovědi.

Podplukovník Krásný si s hlasitým posměšným mečivým slabikováním: Styd-ký vychutnával svůj už stokrát použitý otřepaný vtip, zatímco si zdouhavě zapisoval příjmení do zápisníku a ihned aktivně navazoval novými požadavky:

A co souhrnný report o počtech zemřelých?, vznáší další úkol. Aktualizovali jste stav z minulého měsíce? A aniž by čekal na odpověď, dodává: a přidejte mi k tomu i denní svodky a týdenní výhledy usmrčených pro celý příští měsíc!, přikazuje stroze, zatímco si úkoly jeden za druhým zapisuje do svého zápisníku a uštěpačně pokračuje: zodpovědný rotmistr Stydký, termín dnes do 13 hodin. To je rozkaz!, končí debatu, aniž by připustil jakoukoliv diskusi a doprovázen nechápavými pohledy podřízených mizí z kanceláře s hlasitým prásknutím dveří. Vzápětí se ale dveře otevřely znova a podplukovník Krásný do nich vsunul už jen hlavu a sešpulenými rty sladce vypustil: a pozdravuj ode mě paní Stydkou rotmistře. Načež se dveře zavřely, bezuchá hlava zmizela a chodbou se ozval zvýšený hlas pplk. Krásného: čemu se směješ?, majore?, víš kolik je hodin?, pustí se s vervou do podřízeného kolegy na chodbě.

Promiňte soudruhu podplukovníku, je jedenáct hodin, patnáct minut.

A to ti připadá k smíchu?, soudruhu majore?, přiveď mi do kanceláře tvého vedoucího, plánované počty mrtvých mu ve výkazech nesedí s příjmy!

Následuje rozpačité ticho narušené jen nervózním polykáním nasucho. Major Vrbata horečně přemýšlí, jak reagovat na rozkaz, kterému vůbec nerozuměl. Úzkostlivě v duchu váží odpověď, ale podplukovník Krásný pokračuje:

A chybí mi analýza odchylek u posmrtných činů a seznamy posmrtných trestů!, dodává jedním dechem podplukovník Krásný, načež se opakuje scéna se sešitkem a podplukovník otvírá bez váhání další dveře kanceláře č. 208.

Všichni se na povel vztyčí, zatímco podplukovník Krásný burácí na celé kolo:

Kde leží ten s těma ulámanýma nohama?, vyštěkl na ně přísně.

Ticho, které se rozprostřelo po kanceláři, bylo přímo měřitelné.

Jasně jsem vám všem přece přikázal, že je potřeba mu ulámat i ruce! To je rozkaz majore!, obrátil se na prvního v řadě. Jaké je tvoje jméno?

Major Špeha Josef, soudruhu podplukovníku!

Podplukovník Krásný zkoumavě sledoval majora Špehu a nemohl se zbavit podezření vzešlého z pocitu, že ho tento člověk vždy a za každé situace příjemně překvapí pohotovou odpovědí. Má to být snad můj oblíbenec?, ošíval se tomu označení. Takže mi zajistíš, že mu ulámou i hnáty nahoře!, jasné? Co mi je po tom, že **KURWA**, už nemá nohy? Rozkaz zněl ulámat nohy i ruce! Jasně???! , zařval na něj dvakrát tak přísně, než obvykle. A než ho propustíte ven, tak mu ještě uřežte uši! Pak ať si táhne po svých, kam se mu zachce!, zařval na celé kolo, jakoby mezi ostatními hledal vykonavatele právě vyneseneho rozsudku.

Rozkaz soudruhu podplukovníku!, potvrdil sebejistě za všechny přítomné přijetí rozkazu major Špeha, načež se podplukovník Krásný otočil a zmizel v chodbě za dveřmi neznámo kam. A jako ozvěna z jiných, vzdálených světů se za ním neslo jindy tichými chodbami budovy: **CO TO, CO TO KURWA JEST?, KURWA, TY KURWO? CO TO, CO TO KURWA WIECZNIE JEST??**

<https://www.youtube.com/watch?v=B-CmV23eXAk>

Konec čtvrté ukázky z druhého dílu Chaos.